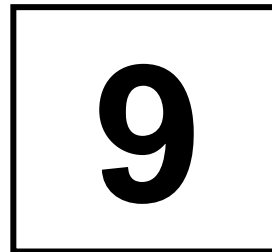

การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
 MANAGEMENT OF ACTIVITIES “MODERATE CLASS MORE KNOWLEDGE” OF
 SCHOOL UNDER THE OFFICE OF NAKHON PHANOM PRIMARY EDUCATIONAL
 SERVICE AREA 2

ปารินทร์ พลประเสริฐ*
 ดร.รชฏ สุวรรณภูมิ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 321 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .31 - .83 โดยค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) 2) ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารกิจกรรม, กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) investigate the management of activities “Moderate Class More Knowledge” of School on the opinions of administrators and teachers under the office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. 2) compare the Management of activities “Moderate Class More Knowledge” on the opinions of administrators and teachers under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 , classified by status and school - size. The sample of 321 comprised administrators and teachers. The instruments used in data collection was a five - rating scale questionnaire with the discrimination between .31 and .83 and the reliability of .95. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation, t - test and One - Way ANOVA.

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

The research were as follows 1) overall Management of activities “Moderate Class More Knowledge” of School on the opinions of administrators and teachers under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 were at the high level ($\bar{X}=4.39$). 2) overall Management of activities “Moderate Class More Knowledge” of School on the opinions of administrators and teachers under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 were statistically significant different at the .01 level. The comparison of overall Management of activities “Moderate Class More Knowledge” of School on the opinions of administrators and teachers classified by school size, small sized, medium sized and large sized schools were statistically significant different at the .01 level.

Keywords: Management, Moderate Class More Knowledge

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ หรือโลกไร้พรมแดนเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประชาคมอาเซียน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทยและอัตลักษณ์ไทยและหลักการ “สุ จี ปุ ลิ” เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับการเรียนการสอนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตามมองคความรูจะไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อการเรียนรู้และช่องทางที่หลากหลายได้อย่างมีความสุข (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558, หน้า 1)

การปฏิรูปการศึกษาจึงมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุขสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การปฏิรูปการศึกษาจึงได้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกคนมีส่วนร่วม องค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ ก็ตามจำเป็นต้องมีผู้นำหรือผู้บริหารหรือสุดแล้วแต่จะเรียกผู้บริหารหรือนักบริหาร ก็คือบุคคลผู้เป็นหัวหน้าหรือผู้นำในหน่วยงานนั้น ๆ ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดและมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ภายในหน่วยงาน ซึ่งจะกล่าวถึงด้านการศึกษา คือผู้บริหารโรงเรียน และในสภาวะปัจจุบัน โลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันกันอย่างสูง ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ และในฐานะประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงนี้ โดยกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อันจะเห็นได้ชัดจากปัญหาและสภาพวิกฤติการณ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในปัจจุบัน จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าในสภาวะแบบนี้สังคมไทยควรมีการปรับตัว เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอย่างไร เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีสันติสุขและสามารถเอาชนะวิกฤติการณ์ทางด้านต่าง ๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ได้ (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2550, หน้า 2) ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืนเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงานสร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงเห็นสมควรกำหนดให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปีสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทยความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย (สุขุม รักษาคุณ, 2555, หน้า 34)

จากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O - NET) ผลการสอบ PISA เป็นต้น ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนมาก สถานศึกษาบางแห่งใช้เวลา 7 – 8 ชั่วโมงต่อวัน อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่า

ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีภาระงาน หรือการบ้านมาก หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน หรือต้องเรียนพิเศษ ทำให้เด็กเกิดความเครียด เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต จากสภาพและปัญหาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ และครูปรับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม โดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ทุกด้านในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาภายในเวลา 14.30 น. ส่วนเวลาหลังจากนั้นจนถึงเวลาเลิกเรียน ให้จัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยเริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และมีสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ 10 ของจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมดครอบคลุมกระจายทุกสภาพพื้นที่ทั้งนอกเมืองในเมืองจำนวน 3,831 โรงเรียน ทั้งนี้ จะดำเนินการในสถานศึกษาทุกแห่งในปีการศึกษา 2559 สำหรับสถานศึกษาสังกัดอื่นให้พิจารณาดำเนินการตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สํารวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อให้แนวทางการดำเนินการมีความสมบูรณ์ คือการปรับปรุงเนื้อหาภายในของแต่ละวิชาของหลักสูตร และการจัดโครงสร้างเวลาเรียนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา การเตรียมความพร้อมของครูและสถานศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการการจัดทีม Smart Trainers ช่วยกำกับ ดูแลและให้คำแนะนำในการบริหารจัดการเวลาเรียน และการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” พร้อมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินการ และศึกษาแนวทางการดำเนินการจากสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ เพื่อขยายผลการดำเนินการไปยังสถานศึกษาอื่นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 รวมทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรค เพื่อปรับปรุงการดำเนินการต่อไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558, หน้า 2)

กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่โรงเรียนสามารถจัดได้อย่างหลากหลายเพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเองเพราะมีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการทั้งปฏิบัติด้วยตนเอง หรือปฏิบัติเป็นกลุ่ม เป็นทีม โดยการปฏิบัติกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะนักเรียนห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคม ให้นักเรียนได้เรียนรู้จะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทย การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ได้กำหนดหมวดกิจกรรมและแนวทางในการดำเนินงานออกเป็น 4 หมวด ดังนี้ หมวดที่ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมวดที่ 2 สร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ หมวดที่ 3 สร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม หมวดที่ 4 สร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีพ และทักษะชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558, หน้า 26) ซึ่งมีแนวทางการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา คือ มีการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการจัดกิจกรรม และการควบคุมคุณภาพ

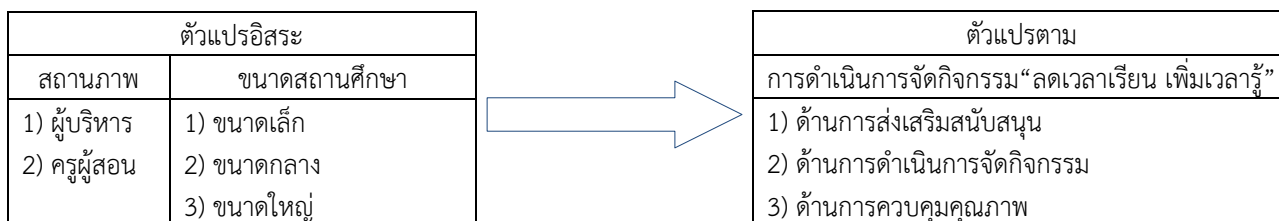
จากที่กล่าวมา ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามนโยบาย ของกระทรวง ศึกษาธิการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อที่จะทราบถึงปัญหา และแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการใช้เป็นข้อมูล และให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษาตลอดทั้งยังเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุง ในนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดทำขึ้นในอันที่จะส่งเสริมและยกระดับคุณภาพการศึกษาของเยาวชนสู่ความสำเร็จต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดตามแนวทางการบริหารจัดการในคู่มือ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558, หน้า 7) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2559 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 217 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,729 คน รวมทั้งสิ้น 1,946 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2559 เทียบตามตาราง Krejcie and Morgan (1970, pp. 607 - 610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 34 - 35) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) แล้วเทียบสัดส่วน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 321 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 36 คน และครูผู้สอน 285 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วยสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .31 - .83 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำส่ง และรับคืนแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมกับนัดหมายวัน เวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 ฉบับ

3. รับแบบสอบถามกลับคืนมา ตามจำนวน 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage)

- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-total Correlation)
 - 2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบัก (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ใช้ t - test (Independent Samples)
 - 3.2 ใช้ F - test วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา เรื่อง การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 สามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

2. การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา พบว่า

2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มากกว่าครูผู้สอน

2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ด้านที่แตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (scheffe) ปรากฏผล ดังนี้

ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการควบคุมคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้ศึกษาได้นำเสนอประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย เกษอมร มิ่งขวัญ (2555) กล่าวถึง สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยสรุปว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จุฑามาศ สุธาพจน์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อม และมีสื่อวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการ จัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตรงตาม เนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน และวัดผล ประเมินผลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558) ได้กล่าวถึง การดำเนินนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ว่าในปัจจุบันนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ทุกแห่ง ทุกเวลา ครูผู้สอนต้องปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีการที่หลากหลาย เรียนรู้จากกิจกรรมการปฏิบัติจริง

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มากกว่าครูผู้สอน เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ เกษอมร มิ่งขวัญ (2555) ได้ศึกษา สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายการลด เวลาเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ จุฑามาศ สุธาพจน์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่สอนโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 05. โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มากกว่าขนาดกลาง และขนาดเล็ก แสดงให้เห็นว่า ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีบริบทแตกต่างกัน ได้แก่ จำนวนครู จำนวนนักเรียน งบประมาณ และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนบุคลากรต่อนักเรียนที่เหมาะสมกัน งบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่าง ๆ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงประสบผลสำเร็จเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ในขณะที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากรต่อนักเรียน

น้อย งบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์อาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558) ได้กล่าวถึง การจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามขนาดโรงเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนครูและบุคลากร ทางการศึกษาของโรงเรียน มีแนวดำเนินการ คือ โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น ควรจัดกลุ่มนักเรียนหลายชั้น รวมกลุ่ม ทั้งโรงเรียน หรือนำนักเรียนไปจัดร่วมกับโรงเรียนใกล้เคียงได้ โรงเรียนที่มีครูเพียงพอควรจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรม ให้มีจำนวนทั้งกลุ่มไม่มากเกินไป และโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมากต้องมีการวางแผนที่ดีเพราะอาจมีข้อจำกัดด้านสถานที่ ดังนั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

การศึกษาการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 จากการศึกษาการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น เพื่อรักษาระดับคุณภาพการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของผู้บริหารและครูผู้สอนให้สูงยิ่งขึ้นไป ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรในสังกัดอย่างสม่ำเสมอ โดยส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ แล้วนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1.2 ผู้บริหารและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กควรส่งเสริม สนับสนุนครูในโรงเรียนให้ได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และด้านอื่นๆที่จะส่งผลในการปฏิบัติงาน

1.3 การบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้านการดำเนินการจัดการกิจกรรม จากการศึกษาครั้งนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น เพื่อเพิ่มระดับการบริหารจัดการดำเนินการจัดการกิจกรรมให้สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการกำหนดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทของสถานศึกษา และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านการดำเนินการจัดการกิจกรรม เช่น ปัจจัยด้าน งบประมาณ บุคลากร เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารกิจกรรม ด้านการดำเนินการจัดการกิจกรรมครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *เอกสารประกอบการพัฒนา หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- เกษมมร มิ่งขวัญ. (2555). *สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จุฑามาศ สุภาพจน์. (2559). *แนวทางการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สุขุม รักษาคุณ. (2555). *บทสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแมตคำลือชา*. อุบลราชธานี.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2558).

คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

_____. (2558). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

_____. (2558). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร